

VERKIEZINGSPROGRAMMA

HARDERWIJK ANDERS 2026-2030

HARDERWIJK ANDERS

DOET 'T

HARDERWIJK
ANDERS

Wie zijn wij

Bij Harderwijk Anders komt een groep betrokken inwoners van Harderwijk en Hierden samen. Wij horen niet bij een landelijke partij. Wij zijn 100% lokaal. Wat we doen, doen we voor hier. Voor onze stad Harderwijk en ons dorp Hierden.

We zijn allemaal anders. Landelijk stemmen we heel verschillend. We denken verschillend en komen uit verschillende hoeken van de samenleving. Maar we werken samen aan één doel: een Harderwijk waar het klopt voor haar inwoners.

We zijn actief in de raad; op de inhoud, niet op de man. Maar je vindt ons net zo goed op een festival, bij een herdenking of als vrijwilliger bij een buurtinitiatief. De een staat te koken in het wijkcentrum, de ander helpt een stichting met papierwerk. We praten niet alleen, we doen ook.

Onze ideeën komen niet van een landelijk partijbureau, maar uit gesprekken met Harderwijkers. Aan de keukentafel, op het schoolplein, bij de sportvereniging. We zijn niet bang om iets anders te proberen. Ook wat we als gemeente nu eenmaal moeten van Den Haag, daarin kunnen we anders denken. Liever iets creatiefs dat werkt, dan een plan dat alleen op papier mooi is.

**We geloven in de kracht van mensen.
Daar maken we ruimte voor.**

**HARDERWIJK ANDERS
DOET 'T**

INHOUD

Wie zijn wij	2
Wonen en leefomgeving: het moet gewoon kloppen	5
Mens en ontwikkeling: samen vooruit	9
Kansen voor vandaag en morgen: de toekomst begint hier	13
Eerlijk geregeld: duidelijk is gewoon beter	17
Wat mag je van ons verwachten	19
Terugkijken met open vizier	20
Dromen voor de toekomst	23

**“ IN HARDERWIJK
WIL JE FIJN
KUNNEN WONEN.
EEN HUIS DAT BIJ
JE PAST, IN EEN
BUURT WAAR JE
JE THUIS VOELT.**

”

Wonen en leefomgeving: het moet gewoon kloppen

In Harderwijk wil je fijn kunnen wonen. Een huis dat bij je past, in een buurt waar je je thuis voelt. Met groen in de straat, waar de stoeptegels recht liggen, veilig verkeer en voorzieningen om de hoek. Praatjes vullen geen straatje. Wij zoeken dingen die werken. Daar gaan we voor.

We bouwen door, want dát moet. Starters kunnen geen kant op. Ouderen willen kleiner wonen. Gezinnen zoeken ruimte. Maar bouwen is niet simpel, want we hebben te maken met landelijke problemen zoals de regels over stikstof, een overvol stroomnet en druk op de infrastructuur. Daarom kiezen we zorgvuldig en kijken we naar het geheel, alleen en met de regio. Soms betekent dat water bij de wijn. Maar waar het kan, schenken we kwaliteit.

Wat je belooft moet je waarmaken. Als een ontwikkelaar op een plaatje een boom tekent, dan hoort die er straks ook te staan. En als een wijk groeit, moet de omgeving meegroeien. Met verkeer dat goed doorstroomt, ruimte voor groen, en ontmoetingsplekken in de buurt. We letten op goede verbindingen met trein, fiets en bus, en zorgen dat hulpdiensten elke woning snel kunnen bereiken.

Een buurt is meer dan een straat. Je wil er kunnen spelen, elkaar ontmoeten en iets organiseren. Buiten moet ruimte zijn voor bewegen, een barbecue of een goed gesprek. En wat we bouwen, moet blijven werken, ook in 2050. Daarom kijken we scherp naar duurzaamheid, energiezuinigheid en de inrichting van de openbare ruimte.

Inwoners weten vaak precies wat er nodig is. Daarom maken we ruimte voor goede ideeën, bijvoorbeeld via een buurtbudget. We luisteren serieus en zijn helder over wat we wel of niet (kunnen) doen. Want het is jouw straat, jouw wijk, en dat nemen we mee.

We kijken verder dan het centrum, andere wijken en het dorp Hierden tellen ook mee. Wonen doe je in de hele gemeente. En overal moet het als een 'thuis' voelen. Harderwijk Anders gelooft daarin. En doet 't.

WAT WILLEN WE?

We zorgen voor een passend en betaalbaar woningaanbod

- We houden het Woonfonds in stand. Als het nodig is, leggen we er geld bij uit de winst van grondverkoop. De afgelopen 3 jaar hebben we met het woonfonds meerdere projecten uit de problemen getrokken en kunnen versnellen. We vullen in 2027 het fonds opnieuw aan voor meer effect en versnelling van o.a. project Nieuw Weiburg en Kranenburg Noord.
- Er komen meer flexwoningen en experimentele woonvormen of deelplekken.
- We gaan onverminderd door met een nieuw woonwagenvak voor 60-85 plekken. Hierbij houden we oog voor de wensen van de toekomstige bewoners en de verbinding met de mensen eromheen.
- We maken het makkelijker voor jongeren om een eerste huis te kopen door de starterslening op peil te houden en te bouwen voor hun behoefte. Ook kijken we naar het voorbeeld van de aanpak 'Statiegeld op jeugd', waar duo-wonen jong en oud verbindt, en waar hulpvragen opgelost kunnen worden.

- We zorgen voor voldoende passende woningen voor senioren, inclusief woningen die zorg aan huis mogelijk maken. Onze verhuiscoach helpt mensen naar een nieuwe woning te bewegen.
- We zorgen dat er woningen zijn voor zowel alleenstaanden als grote gezinnen, zodat iedereen een woning vindt die past.
- Betaalbaarheid staat voorop met meer sociale huur, betaalbare koop en middenhuur.
- We houden rekening met de toekomst, zodat woningen ook na 2050 geschikt blijven. Daarvoor moeten we scherp blijven op de inrichting van onze wegen, met onze toekomstwensen in het achterhoofd.
- Grote nieuwbouwlocaties krijgen goede bereikbaarheid en voldoende groen. Ook houden we bij de bouw rekening met de school, huisarts en andere voorzieningen die je nodig hebt bij jou in de buurt.
- Gemeente koopt zelf grond waar dat nodig is om te sturen op kwaliteit. Zo kochten we Kranenburg en een stuk in het hart van Hierden, om regie te houden op wonen voor iedereen.
- We laten ontwikkelaars het groen op daken en gevels leveren dat ze in hun brochures beloven.
- Onaantrekkelijke bouwwerken verhullen we in groen of voorzien we van een mooie (nieuwe) gevel.
- We stimuleren woonvormen voor meerdere generaties zoals kangoeroewoningen en hofjes, ook bij nieuwbouwprojecten!
- Leegstand belasten we via een leegstandsverordening om doorontwikkeling of invulling te stimuleren.
- We geven bij woningbouwprojecten, binnen de wettelijke mogelijkheden, voorrang aan Harderwijkers en Hierdenaren of mensen die economisch aan ons verbonden zijn. Bij voorkeur gaat ruim 50% van deze woningen naar die groep.
- Hierden krijgt nog 140 extra woningen om jongeren en senioren een plek te geven in de dorpse samenleving.
- We zetten ons in voor het Hart van Hierden om een levendige dorpskern te creëren voor ontmoeting en samenkomst.

Ook buiten je huis moet de boel groen, volledig en op orde zijn

- Nieuwe wijken richten we in voor de mensen die er gaan wonen en we zorgen meteen voor voorzieningen zoals scholen, sport, groen en zorg.
- Ook in een wijk moet je ruimte hebben om iets te organiseren; van kindereestje tot buurtbarbecue.
- We versterken de zeggenschap van bewoners via buurtbudgetten en wijkgesprekken. Met tien euro per inwoner kunnen bewoners in elke buurt samen inzetten op de ontwikkelingen die zij willen, in samenwerking met de gemeente.
- We beschermen het bestaande groen, breiden het uit en voegen waar mogelijk speelplekken toe. Daarbij kiezen we voor natuurlijke speelomgevingen en een centrale natuurspeeltuin, waar kinderen kunnen ravotten, vies mogen worden en in bomen kunnen klimmen. Buitenspelen moet weer vanzelfsprekend en natuurlijk zijn.
- We versterken ontmoetingsplekken zoals buurthuizen en pakken samen met buurtteams problemen in de wijk aan.
- Scholen die we nieuw bouwen of verbouwen, moeten toekomstbestendig zijn en geschikt voor naschoolse opvang en avondgebruik door verenigingen.

We zorgen dat je altijd snel en goed thuis kunt komen in Harderwijk en Hierden door veilig verkeer en een goede doorstroom

- We zorgen voor fiets- en voetpaden waar je je veilig voelt, ook als het donker is. We geven fietsen en wandelen prioriteit ten opzichte van de auto met veilige routes, duidelijke voorrang en goede verbindingen.
- We verbeteren de verkeersveiligheid met lagere snelheden (soms is ook 30 km per uur te hard in de wijk), handhaving en veilige inrichting van wegen en kruispunten vooral bij scholen, winkelcentra en oversteekplekken.
- We stimuleren het gebruik van het openbaar vervoer door goede haltes en verbindingen zodat je niet altijd eerst helemaal naar het station hoeft te lopen.
- Wonen in het stationsgebied is aantrekkelijk voor studenten en forenzen.
- Daarom hebben we ons al lange tijd ingespannen voor de keerlus zodat in de toekomst ook de intercity kan stoppen in Harderwijk.
- We ondertunnelen het spoor bij de Deventerweg, zodat bij de komst van meer treinen het verkeer niet vast komt te staan. Fietstunnels en veilige oversteekplekken blijven prioriteit.
- We zorgen dat iedereen goed bereikbaar is voor hulpdiensten, ook in nieuwe wijken en delen die verder van het ziekenhuis of brandweerkazernes afliggen.

**“ WE GELOVEN IN
MENSEN DIE HUN
LEVEN WILLEN
OPBOUWEN, IN
EEN STAD DIE DAT
MOGELIJK MAAKT.**

”

Mens en ontwikkeling: samen vooruit

In Harderwijk sta je niet stil. Hier krijg je de ruimte om te leren, te werken, gezond te blijven, mee te doen en jezelf te ontwikkelen. Op je eigen manier. En als het even tegenzit, zorgen we dat je weer verder kunt. Je hebt het recht om fouten te maken, maar ook de plicht om ervan te leren. Dat geldt ook voor de gemeente.

We geloven in mensen die hun leven willen opbouwen, in een stad die dat mogelijk maakt. Goede scholen, sport voor iedereen, cultuur waar je blij van wordt en zorg waarin jij je begrepen voelt. Leren doe je je hele leven, daarom kijken we naar een leven lang ontwikkelen, en schoolgebouwen die meer zijn dan alleen klaslokalen.

We zetten in op gezondheid vóóordat er ziekte is. Want dat is beter voor mensen én het bespaart een hoop gedoe en geld. En in je vrije tijd? Dan zorgen we voor sport, cultuur en ontmoeting waar iedereen aan mee kan doen.

Je hoeft niet perfect te zijn, maar je mag er wel op rekenen dat je erbij hoort. Jongeren die willen ontdekken wie ze zijn. Ouderen willen actief blijven. Mensen met een beperking die willen werken. En soms kun je als mens gewoon een lastige periode ervaren. Iedereen moet vooruit kunnen, zonder telkens opnieuw te moeten bewijzen wat er aan de hand is. Meedoen moet kunnen. Ook als je weinig te besteden hebt of iets langer de tijd nodig hebt.

We geloven niet in betutteling, wel in een gemeente die achter je staat, die luistert, meedenkt, en duidelijk en eerlijk is, ook als het niet kan. In plaats van repareren achteraf doen we er alles aan om problemen te voorkomen. Waar dat een keer echt niet lukt, vangen we je op. Met elkaar.

Samen maken we een stad waar je iets van je leven kunt maken. Voor jezelf én voor een ander. Harderwijk Anders gelooft daarin. En doet 't.

WAT WILLEN WE?

Voorkomen is beter dan genezen, we zetten in op hulp in plaats van zorg

- Een preventiefonds (geld om problemen te voorkomen) maakt het mogelijk om projecten te financieren die de gezondheid bevorderen en dure zorg voorkomen. Zo wordt op de lange termijn bespaard op zorgkosten.
- We zorgen dat welzijn, wonen en veiligheid goed samenwerken: één plan, één aanpak met regie vanuit de verantwoordelijke partij.
- De toegang tot hulp is laagdrempelig en dichtbij, met extra aandacht voor ouderen, mantelzorgers en mensen met een beperking. Inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen of hulp.
- We zorgen dat financiële hulp voor inwoners in nood toegankelijk en eenvoudig te regelen is. Dit kan altijd uit het zicht van de omgeving.
- We onderzoeken of we een netwerkbudget kunnen inzetten om dakloosheid te voorkomen. Met een kleine vergoeding voor bijvoorbeeld energie en opslag kunnen mensen in een kwetsbare situatie tijdelijk bij hun nabije kring logeren.
- We versterken samenwerking tussen hulpverleners, vrijwilligers en mantelzorgers.
- We geven voorlichting over zelfstandig wonen en passende woonvormen via uitbreiding van de verhuiscoach, zodat we hulpvragen kunnen opvangen en zorgvragen voorkomen, bijvoorbeeld door generaties bij elkaar te brengen in Kranenburg-Noord.
- Als je relatie strandt en er zijn kinderen in huis, dan ondersteunen we met relatietherapie, zodat de familie wel de familie blijft en samenwerkt zodat kinderen niet de dupe worden of in de jeugdzorg belanden. We onderzoeken of dit onderdeel kan uitmaken van een scheidingsloket.

- We nemen mentale gezondheid net zo serieus als lichamelijke gezondheid en zetten in op de ontwikkeling van veerkracht via initiatieven als GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid), Welzijn op Recept, Harderwijkvoorelkaar.nl en de Cultuurapotheek.
- We pakken eenzaamheid aan met ontmoetingsplekken, buurtinitiatieven en bestaande projecten die we toegankelijk houden voor iedereen die mee wil doen.
- Cultuur, sport en ontmoeting zetten we in als middel voor positieve gezondheid en preventie, omdat dit aantoonbaar werkt en goedkoper is dan zorg achteraf. Hierbij betrekken we onder andere de sociale coalitie van Harderwijk: een samenwerking tussen Zorgdat, GA! Harderwijk, de Bibliotheek, Cultuurkust, de Maatschappelijk Functionele Centra (MFC's) en de Popschool.
- We bevorderen dat ouderen actief blijven met voorzieningen die wonen, welzijn, mobiliteit en veiligheid verbinden.
- Luisterend Oor gaat in gesprek met mensen die rouwen op onze begraafplaatsen, dat faciliteren we met een vaste plek. Want een begraafplaats is wat ons betreft een ontmoetingsplaats.
- We stimuleren ervaringsdeskundigheid binnen welzijn en herstel en luisteren naar de praktijk.
- We verbeteren toegankelijkheid in de stad, letterlijk en figuurlijk, met een werkgroep toegankelijkheid en nemen hun adviezen ter harte.
- We schakelen sneller bij verward gedrag of huiselijk geweld door betere samenwerking tussen zorg en veiligheid, om erger te voorkomen.
- We houden de nachtopvang op orde en kijken naar mogelijkheden om op te schalen bij koude dagen en slecht weer.
- Jongerenwerkers en straatcoaches krijgen ondersteuning bij onveilige situaties.
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt actief benoemd en aangepakt om Harderwijk veilig te houden voor iedereen.
- We halen de plannen voor de Kiekmure uit de ijskast en bouwen stap voor stap door naar een modern maatschappelijk functioneel centrum voor positieve gezondheid, vergelijkbaar met De Roef.

In Harderwijk moet iedereen zich kunnen ontwikkelen en kansen krijgen

- We stellen een nachtburgemeester aan als schakel tussen dag en nacht, beleid en praktijk, zodat het nachtlevens een plek is waar je veilig kunt ontwikkelen. De nachtburgemeester werkt als een onafhankelijk adviesorgaan, naar het voorbeeld van o.a. Nijmegen.
- Een leven lang moet je je kunnen ontwikkelen. Niet iedereen zit op z'n ouwe dag te wachten op een soos met een biljart. Daarom ondersteunen we een serieus aanbod op het gebied van cultuur, sport en kennis. En zorgen we ervoor dat dit zo lang mogelijk toegankelijk blijft, bijvoorbeeld door de inzet van het AutoMaatje.
- Harderwijkers die zich willen ontwikkelen, maar geen financiële middelen hebben om mee te doen helpen we. Naast de bestaande budgetten kijken we naar het jeugdfonds sport- en cultuur en naar een variant hiervan voor volwassenen en ouderen.
- We houden de bestaanszekerheidsregelingen (zekerheid over inkomen, wonen en leven) op peil zodat iedereen zich kan blijven ontwikkelen.
- Onderwijs, welzijn, sport en cultuur werken samen aan kansen voor alle kinderen en jongeren op en om de school.
- We zorgen dat elke leerling gezien wordt en passend onderwijs krijgt, ook buiten de standaard routes. We brengen Centrum Jeugd en Gezin (CJG) dichterbij of zelfs in de school, zodat ook leerlingen die af en toe wat meer nodig hebben, mee kunnen blijven doen.
- We verbeteren de verbinding tussen onderwijs, jongerenwerk en hulpverlening.
- We helpen thuiszitters met passende ondersteuning, onderwijs en perspectief. We bewegen hen via Harderwijkvoorelkaar.nl naar een zinvolle invulling van hun dag met bijvoorbeeld een maatschappelijke diensttijd (MDT).
- We stimuleren praktijkgericht en technisch onderwijs en een soepele doorstroom tussen vmbo, mbo en hbo.
- We stimuleren buitenonderwijs, zoals boslessen en stads- en schooltuinen en bezoeken aan een boeren erf, zodat kinderen leren over natuur, voedsel en het leven in hun eigen omgeving. De verbinding tussen school en wijk.

- De gemeente helpt scholen die uit hun jasje groeien, zodat ouders altijd kunnen kiezen voor de school die bij hen past en niet waar nog plek is. Dat vraagt om een nieuwe aanpak, maar ook een scherpe blik op nieuwe en te verbouwen schoolgebouwen.
- Jongeren praten mee over beleid en budgetten en worden betrokken bij maatschappelijke thema's die hen raken. Ze zijn onze toekomst en willen bijdragen. Die ruimte geven we.
- We zorgen voor begeleiding en een netwerk van plekken waar jongeren terecht kunnen met vragen of problemen op een laagdrempelige manier. Niet alleen via het Talenthuis, maar ook bij verenigingen en andere zogenoemde 'hubs'.
- Schoolzwemmen om zwemvaardigheid en gezondheid te bevorderen blijft essentieel, daar dragen we aan bij.
- We stimuleren maatschappelijke stages en MDT-trajecten voor jongeren en ondersteunen talentontwikkeling.
- We zetten in op inclusieve sport- en cultuurbeleving voor alle leeftijden en niveaus, geen hokjes of buitensluiten.
- We ondersteunen clubs en (sport- en cultuur) verenigingen en zijn bereid te investeren in plannen die meer Harderwijkers activeren om mee te doen.
- We maken cultureel erfgoed beleefbaar en behouden het voor de stad
- We maken ruimte voor buitenkunst en graffiti in wijken en vragen de Harderwijkers om mee te denken over de mogelijkheden.
- Zwemmen en plonsen in natuurwater stimuleren wij op meer plekken, omdat het verbindt en gezond is.

Iedereen moet kunnen meedoen, we voegen toe en nemen je niets af

Activiteiten in de vrije tijd zijn meer dan een hobby, dus kijken we ook naar het effect.

- Onbekend maakt soms onbemind. We zetten cultuur- en sportprojecten in om inwoners te verbinden en mee te nemen in elkaars verhaal en cultuur; de woonwageneigenaren, ouderen, jongeren, asielzoekers.
- We zorgen voor toegankelijke sportvoorzieningen voor iedereen, verspreid over Harderwijk en Hierden.
- We stimuleren sporten in het groen en in de openbare ruimte met veilige paden, beweegtoestellen en vrije sportplekken
- We ontwikkelen Het Klooster tot een maatschappelijk cultuurplein voor ontmoeting en ontwikkeling en een betere verbinding met het centrum.
- We ondersteunen nieuwe sporten in Harderwijk (zoals boulderen) en kleine initiatieven naast de grote clubs zodat er voor ieder wat wils is om te bewegen.
- We zorgen dat accommodaties ruimte bieden voor diverse sporten en doelgroepen, maar laten het initiatief voor de invulling bij de verenigingen.
- We maken de stad inclusiever met toegankelijke voorzieningen en plekken voor ontmoeting.
- Waar veel inwoners genieten van het zonnetje op het terras, laat niet iedereen dit altijd toe. We zorgen voor een terras voor iedereen waar inwoners met hun eigen eten en drinken onderdeel zijn van het geheel.
- We versterken buurthuizen en buurtinitiatieven als plek voor preventie en verbinding
- We zorgen voor een mix van grote en kleine evenementen die bijdragen aan ontmoeting en levendigheid met een sterk evenementenbeleid met visie.
- Het Odensehuis is niet alleen een eindpunt, maar ook een plek waar mensen zich kunnen blijven ontwikkelen. We leggen verbindingen met het verenigingsleven om mensen met beginnende dementie langer te laten meedoen.
- We zorgen voor vaste en voorspelbare budgetten voor activiteiten binnen cultuur, sport en welzijn, minder afhankelijk van incidentele subsidies (tijdelijk geld), zodat het aanbod vast en voor iedereen toegankelijk blijft. We onderzoeken een Persoonsgebonden Harderwijk Pas die korting geeft op Harderwijkse activiteiten en waaraan we regelingen voor mensen met een krappe beurs kunnen toevoegen.

**“ EEN STAD DIE
MEEBEWEEGT,
BLIJFT OOK
MORGEN EEN
FIJNE PLEK OM
TE WONEN.**

”

Kansen voor vandaag en morgen: de toekomst begint hier

Harderwijk is in beweging. Nieuwe bedrijven vestigen zich, toeristen komen graag en slimme ideeën maken het leven groener, schoner en soms gewoon makkelijker. Daar profiteer jij van, ook als je daar niet dagelijks bij stilstaat. Want een stad die meebeweegt, blijft ook morgen een fijne plek om te wonen.

Toerisme en ondernemerschap brengen leven én inkomsten. Inkomsten die we weer kunnen gebruiken voor sportvelden, onderwijs, cultuur en welzijn. Ze zorgen voor werk, innovatie en sfeer. Dat merk je in de binnenstad, maar ook in jouw wijk. We willen dat toerisme past bij de stad en haar bewoners.

Ook duurzaamheid hoort daarbij. Zonnepanelen op daken, minder verspilling, nieuwe energie-oplossingen. Niet omdat het moet, maar ook om ervoor te zorgen dat de koelkast koud blijft en de wifi het doet. Stroom waar we (letterlijk) op kunnen bouwen. Het levert niet alleen geld op voor jouw portemonnee, je verbetert je omgeving voor nu én de generaties na jou.

Harderwijk groeit als werkstad. Voor starters, vakmensen en vernieuwers. En we zorgen voor sterke verbindingen, dichtbij en verder weg. Fietsen, treinen, wandelen en delen: we kiezen voor mobiliteit die werkt voor iedereen.

Sommige plekken in de stad hebben een nieuwe blik nodig. Het Dolfinariumeiland is er zo een. We pakken het stap voor stap aan, te beginnen bij de strook tegenover onze mooie boulevard (de zogenoemde “plint”). Geen groot plan uit de lucht, maar een toekomst die past bij zo’n bijzondere plek aan het water en in gesprek met het Dolfinarium.

Je hoeft het niet allemaal zelf te regelen. Maar je mag erop vertrouwen dat de keuzes van vandaag ook morgen nog kloppen. Dat Harderwijk vooruit blijft denken, en op tijd beweegt als de wereld verandert. Harderwijk Anders gelooft daarin. En doet ‘t.

WAT WILLEN WE?

We bewegen duurzaam en naar een schonere leefomgeving

- We houden de ontwikkelingen rond Lelystad Airport nauwlettend in de gaten en komen op voor inwoners en bedrijven als dit hen kan raken.
- We staan open voor pilots voor nieuwe schone energiebronnen en initiëren die waar mogelijk zelf. Zo kunnen we oefenen, maar ook snel schakelen in de toekomst.
- We vergroenen de stad met meer bomen, bloemen en slimme oplossingen zoals groene daken en gevels (verticaal groen) omdat het de boel opfleurt, gezond is voor ons en fijn is voor de vlinders en de bijen.
- Dierenwelzijn bevorderen we waar het kan en we stimuleren schone, veilige en diervriendelijke landbouw voor boeren die dat willen.
- We zijn op de goede weg met het grondstoffenbeleid: we zetten ons in voor een circulair ambachtscentrum, waar we grondstoffen (afval) zoveel mogelijk omzetten in herbruikbare materialen en zo geld terugverdienen. Circulair betekent dat we materialen opnieuw gebruiken, repareren of verwerken, zodat ze opnieuw waarde krijgen.
- We bouwen met minder uitstoot en hergebruik van materialen (circulair).
- We geven inwoners heldere uitleg over milieudoelen en wat dat betekent in de praktijk. Niet vanuit idealen, maar vanuit kansen en noodzaak.
- We maken duidelijke afspraken over de aanwezigheid van de wolf in onze regio en zorgen dat diereneigenaren zich veilig voelen en schade en angst worden beperkt.

- We onderzoeken de mogelijkheid tot grotere en veilige losloopgebieden, waar honden vrij kunnen rennen zonder risico op wolven.
- Het water dat in Harderwijk uit de kranen komt is heerlijk. We stimuleren het drinken ervan via extra tappunten en in de horeca. We verminderen het aantal plastic flesjes met herbruikbare alternatieven en promoten ons kraanwater ook onder toeristen en dagjesmensen.
- We werven actief personeel voor tekortsectoren en verbeteren re-integratie naar werk. Daarin kijken we naar de mens, zodat de baan ook duurzaam vervuld kan worden.
- We werken samen met omliggende gemeenten en leren van werkbezoeken bij bedrijven in de Regio Harderwijk (Ermelo, Zeewolde).
- We geven voorrang aan lokale inkoop. Niet alleen om onze eigen ondernemers te ondersteunen, maar ook omdat het duurzamer is.
- We ondersteunen jonge ondernemers en start-ups actief vooral als zij Harderwijk vooruit willen helpen met nieuwe ideeën.

Een sterke economie en passend werk voor iedereen.

- We stimuleren meer werkgelegenheid dicht bij huis en maken werken in de buurt aantrekkelijker. Omdat we niet alle talenten in Harderwijk hier van werk kunnen voorzien zorgen we voor een sterke verbinding met de randstad. Bijvoorbeeld door de komst van de intercity.
- We versterken de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, met extra aandacht voor techniek en zorg (zoals voor het Sint Jansdal).

- Blurring, bijvoorbeeld een combinatie van detailhandel en horeca, moet mogelijk zijn en draagt bij aan een levendig centrum.

Goede verbindingen en sterke mobiliteit, daar kan je mee thuis komen.

- Via de keerlus en de komst van de intercity verbeteren we regionale treinverbindingen voor een beter bereikbare stad.
- Het is onbegrijpelijk dat we met het OV eerst uit Gelderland moeten om steden als Apeldoorn, Zutphen, Arnhem en Nijmegen te bereiken. Met de provincie onderzoeken we een betere verbinding met onze eigen provincie.

- We maken Harderwijk fietsvriendelijker, verbeteren wandelroutes en bieden ruimte voor recreatieve routes zoals ATB-paden en ruiterspaden.
- We zorgen dat mobiliteitsoplossingen bijdragen aan duurzaamheid en leefbaarheid. We breiden bijvoorbeeld ook het aanbod van deelsteps en deelfietsen uit als onderdeel van moderne mobiliteit.
- We zorgen dat recreatie niet buiten proportioneel ten koste gaat van rust, groen en bewonersbelangen.
- We zoeken naar locaties voor een nieuwe stadscamping, camperplaatsen en natuurkamperen.
- We versterken initiatieven in de stad en bouwen toe naar een jubileumjaar 2031 om trots op te zijn. Niet alleen voor de eenmalige bezoeker, maar vooral voor de Harderwijker en de Hierdenaar.
- De multifunctionele zaal met binnenpodium en het omliggende terrein op het Bouw- en Infrapark krijgen de kans zich te bewijzen. Er komt geen overhaaste besluitvorming over vestiging in de binnenstad of het Waterfront.
- We bouwen parkeergelegenheden en garages aan de rand van de binnenstad ter vervanging van de parkeerplaatsen in de binnenstad.

Toerisme en recreatie in balans met de stadspromotie en economie

- We ontwikkelen het Dolfinariumgebied stap voor stap tot een duurzame en toekomstbestendige plek die aansluit bij de boulevard en het karakter van de stad aan het water.
- We promoten Harderwijk als levendige Hanzestad met evenementen die de stad laten bruisen en die aansluiten bij wie we zijn.
- Hierden is een dorp dat gezien mag worden en daarom nemen we hen mee in de promotie.
- We versterken de toeristische beleving met stadswandelingen die het verhaal van Harderwijk vertellen en maken activiteiten toegankelijk voor inwoners, bijvoorbeeld met korting of gratis deelname.

**“ JE MAG
VERWACHTEN
DAT BESLUITEN
DUIDELIJK
ZIJN, DAT ER
GELUISTERD
WORDT, EN DAT
JE SNAPT WAT
ER SPEELT.**

”

Eerlijk geregeld: duidelijk is gewoon beter

De gemeente is er voor jou. Niet om alles over te nemen, maar om dingen goed te regelen. Je mag verwachten dat besluiten duidelijk zijn, dat er geluisterd wordt, en dat je snapt wat er speelt. Niet in vaktaal, maar gewoon in normaal Nederlands. Dat is geen extra service, dat is normaal.

We zeggen eerlijk waarom we iets doen en wanneer iets niet kan. Als je iets inbrengt, luisteren we. En we leggen uit wat we ermee doen. We zijn zuinig op geld dat van iedereen is. Harderwijk verdient een gemeente die verantwoord met geld omgaat en elke euro inzet waar die écht verschil maakt. Niet alleen om te controleren, maar ook om kansen te pakken. Geld hoort te bewegen, niet vast te staan in potjes die niemand meer snapt. Daarom kiezen we voor slimme keuzes waarmee we meer doen voor jou, je wijk en de stad.

Veiligheid hoort daar gewoon bij. Je moet je veilig voelen in je buurt, op straat, op school en online. Soms is dat een straatcoach, soms een goede lantaarnpaal. Het is geen kwestie van meer regels, maar van goed kijken, luisteren en snel schakelen en samenwerken.

Een betrouwbare overheid begint bij helderheid. Met mensen die je kent, plannen die je begrijpt en keuzes die uit te leggen zijn. Iedereen telt mee, ook als je stem zachter klinkt. Harderwijk Anders gelooft daarin. En doet 't.

WAT WILLEN WE?

Een veilige gemeente en een veilige wijk hoeft niet moeilijk te zijn.

- We zorgen voor zichtbare en aanspreekbare handhaving in de wijk, met BOA's (handhavers) en straatcoaches op de juiste plekken en momenten, bijvoorbeeld rond sportparken, winkelcentra en tunnels.

- We verbeteren de handhaving op overlast, afvaldumping en foutparkeren met duidelijke regels en goede uitleg.
- We versterken buurtpreventie en maken het makkelijker om verdachte situaties te melden en handelen snel.
- We voorkomen geweld achter de voordeur (en femicide), door eerder te signaleren, beter samen te werken en hulp bereikbaar te maken.
- Natuurlijk maken we duidelijke afspraken over veilig uitgaan en evenementen, samen met horeca, politie en jongeren. Dit doen we bij voorkeur op advies van een onafhankelijk nachtburgemeester.
- Jouw route naar huis moet veilig zijn: verlichting, inrichting en toezicht dragen daaraan bij.
- We gaan elke vorm van haat en uitsluiting tegen en zorgen voor educatie en een leerervaring in de stad die laat zien waarom respect en veiligheid zo belangrijk zijn.

Een duidelijke en toegankelijke gemeente praat met je.

- Communiceren doen we helder en toegankelijk: duidelijke aanspreekpunten en communicatie die aansluit bij de doelgroep.
- Wijkwethouders behouden we en hun aanwezigheid bij jou om de hoek.
- Ook als je het niet eens bent met elkaar, kun je elkaar begrijpen. We houden bijvoorbeeld rondetafelgesprekken, koffiemomenten tussen bestuurders en inwoners voor de echte dialoog.
- We herzien oude plannen die niet zijn uitgevoerd en trekken lessen voor de toekomst, want we hebben het recht om fouten te maken, maar de plicht er van te leren.

- Zolang er een tekort aan woningen is en je even geen vaste plek hebt, benaderen we je voor een gesprek: niet als dakloze, maar als woningzoekende.
- Landelijke opgaven, zoals asielopvang, defensie en energie, vullen we naar draagkracht (wat we aankunnen) in, op een manier die past bij Harderwijk en Hierden en die we goed kunnen uitleggen aan inwoners.
- We houden lokale lasten verantwoord en transparant, leggen uit waarom tarieven veranderen en vergelijken ons met andere gemeenten.
- We blijven zoeken naar slimme en creatieve manieren om met minder geld méér te bereiken.
- Parkeervergunningen maken we kostendekkend, in ieder geval vanaf iedere tweede auto per huishouden.
- Bij groei van de gemeente en het aantal inwoners ontvangt de gemeente meer geld. Dit geld gaan we reserveren, bijvoorbeeld voor voorzieningen in toekomstige wijken. We laten ons daardoor niet overvallen.

Een gezonde gemeentebegroting: slim met geld, zichtbaar resultaat

- Duidelijke en toegankelijke communicatie over de begroting, jaarrekening en lokale belastingen helpt de Harderwijker ook hun eigen rekening te begrijpen.
- Inwoners krijgen via burgerbegrotingen invloed op waar geld naartoe gaat. Te beginnen met tien euro per inwoner binnen het buurtbudget voor ideeën in jouw wijk.
- We kijken kritisch naar bestaande subsidies en budgetten. Geld dat weinig oplevert voor mensen in Harderwijk en Hierden, gebruiken we voor projecten die meer betekenen voor inwoners, de leefomgeving en duurzaamheid.
- Elk jaar onderzoeken we hoe gemeentelijke processen slimmer, goedkoper en efficiënter kunnen. Wat beter of goedkoper kan, voeren we door zodat er meer geld overblijft voor voorzieningen die er echt toe doen.
- Bij woningbouw en gebiedsontwikkeling voeren we een actief grondbeleid (zelf grond kopen en gebruiken om te sturen). Als de waarde van grond stijgt door gemeentelijke investeringen of plannen, moet een deel van die winst terugvloeien naar de gemeenschap.
- We willen voorkomen dat geld onnodig vaststaat in bestemmingsreserves zonder actueel doel. Elke reserve wordt periodiek geëvalueerd: Is het doel nog relevant? Wordt het geld daadwerkelijk gebruikt? Zo niet, dan vloeien deze middelen terug naar de algemene reserve of worden ze ingezet voor nieuwe, actuele prioriteiten. Zo blijft gemeentelijk geld in beweging.

Iedereen moet mee kunnen doen, praten en denken

- We geven inwoners met initiatieven of betrokkenheid daadwerkelijk invloed op wat er in hun wijk en stad gebeurt.
- We gebruiken moderne vormen van inspraak, zoals digitale peilingen of wijkstemmingen, en geven altijd feedback over wat met inbreng wordt gedaan.
- We houden het bestuur zichtbaar, benaderbaar en aanwezig in de wijken.
- We doen wat werkt, niet wat 'altijd zo ging'.
- We betrekken jongeren, nieuwkomers en stille groepen actief bij besluiten.
- Bij grote thema's kunnen we een burgerberaad inzetten via loting, bijvoorbeeld door huishoudens met huisnummer 4 uit te nodigen, zodat gewone inwoners echt kunnen meepraten.

Wat mag je van ons verwachten

Onze bedoeling is goed, maar we snappen dat wat er gebeurt soms niet zo voelt. Je kunt ons gewoon aanspreken. In de supermarkt, in de wijk of via een mailtje. Je krijgt antwoord. Soms meteen, soms wat later, maar altijd eerlijk. We nemen je serieus, ook als je het niet met ons eens bent.

We nemen besluiten die je merkt in de straat, in de wijk, op je rekening. Soms zijn die keuzes lastig. Dan leggen we uit waarom we ze maken, wat erachter zit en wat het oplevert. Je hoeft het niet altijd met ons eens te zijn, maar je weet wel waar we voor staan.

We maken keuzes voor Harderwijk en Hierden. We denken zelf na, ook als er druk komt van boven. Regels uit Den Haag voeren we uit als het moet, maar we kijken altijd of het voor hier beter kan. Als iets niet lukt, zeggen we dat gewoon. En lopen plannen bij het Rijk of de provincie vast, dan blijven we zoeken naar oplossingen die in het belang zijn van inwoners.

We zijn geen partij van loze beloften. Wel van aanpakken. We willen dat jij je thuis voelt in deze gemeente. En dat je merkt dat er mensen in de raad zitten die niet alleen vergaderen, maar ook de handen uit de mouwen steken. Voor jouw buurt, jouw dorp en voor iedereen die hier woont.

“...EN VOOR ALLES WAAR WE VOOR DE VERKIEZINGEN NIET AAN DACHTEN, MAAR WAAR WE MISSCHIEN ONVERWACHT MEE MOETEN DEALEN...”

Terugkijken met open vizier

Vier jaar geleden kregen we het vertrouwen van veel inwoners. Daar zijn we nog steeds dankbaar voor. We beloofden dat we het anders zouden doen en dat hebben we ook gedaan. Maar niet alles ging zoals we hadden gehoopt.

PMD en woonlasten

We wilden dat inwoners hun PMD (plastic, metaal en drinkpakken) in de wijk konden scheiden. En dat de woonlasten niet harder zouden stijgen dan nodig. Ook na de verkiezingen was er in de raad geen meerderheid voor het plaatsen van PMD-containers in iedere wijk. In de coalitie kozen we daarom voor een pilot met de PMD-containers. Ook spraken we af om woonlasten te koppelen aan het voorzieningenniveau. Dat is minder strak dan we het zelf ooit opschreven. Maar eerlijk is eerlijk: de wereld is ook niet stil blijven staan.

De oorlog in Oekraïne, een energiecrisis en stijgende prijzen raakten ook de gemeente. Bezuinigingen uit Den Haag zorgden voor flinke gaten in de begroting. We moesten keuzes maken. Niet allemaal even leuk, wel nodig.

Uit de PMD-pilot bleek dat een grote groep inwoners het fantastisch doet met afval scheiden. Alleen: die groep was nog te klein om daarop door te bouwen, zonder dure campagnes. Tegelijk zijn we niet stil blijven zitten. We stapten over op een inzamelaar die dichtbij werkt, met minder en slimmere routes en betere service. En door straks per kilo te betalen, krijgt iedereen die goed scheidt alsnog invloed op z'n eigen rekening. Want als we iets hebben geleerd van al die zakken PMD is het wel: het weegt niks. Het is niet onze eerste keuze geweest, maar wel een goede tweede.

Toch hebben we heel veel bereikt uit ons vorige verkiezingsprogramma en kwamen we met initiatieven:

- We kwamen met een nieuwe visie voor het sociaal domein en stelden deze vast.
- We pakten mentale kwetsbaarheid integraal (op alle onderdelen) aan.
- We versterkten de regionale samenwerking.
- We bleven bouwen ondanks tekorten en regels.
- We realiseerden 104 extra sociale huurwoningen in het Waterfront via het woonfonds.
- We namen het initiatief voor een eerlijke energietoeslag tijdens de energiecrisis.
- We gingen scherper sturen op subsidies: duidelijke doelen en duidelijke tegenprestaties.
- We droegen bij aan het versterken van de levendigheid in de binnenstad.
- We startten een onderzoek naar het invoeren van een leegstandsverordening om leegstand in Harderwijk te voorkomen.
- We herdachten in 2025, 80 jaar na dato, voor het eerst officieel het einde van de Tweede Wereldoorlog op 15 augustus.
- We hielden de gemeentefinanciën structureel op orde met een sluitende begroting.
- We beperkten lokale heffingen tot het noodzakelijke minimum.
- We namen regie op woningbouw door actieve grondpolitiek in Nieuw Weiburg.
- We scherpten de zelfbewoningsplicht aan om speculatie tegen te gaan.

- We pakten ouderen- en zorghuisvesting stevig aan met een gezamenlijke aanpak met ontwikkelaars, corporaties en zorgpartijen.
- We stelden een hoogbouwvisie op en vast voor toekomstbestendige verdichting.
- We namen regie op de toekomst van het Dolfinariumeiland.
- We gaven woningzoekenden uit Harderwijk en Hierden voorrang bij sociale koop.
- We verkortten de gemiddelde actieve zoektijd naar een woning tot circa 1,7 jaar.
- We ondersteunden AutoMaatje voor mobiele en sociaal kwetsbare inwoners.
- We versterkten het Odensehuis met structurele financiering en verruimden de openingstijden van 3 naar 5 dagen per week.
- We lieten Harderwijk uitroepen tot dementievriendelijke gemeente.
- We ontwikkelden Positieve Gezondheid zichtbaar door via welzijnscoaches in MFC De Roef samen met inwoners en zorgpartners passende oplossingen te zoeken.
- We normaliseerden Wmo-aanvragen door te kijken naar wat inwoners zelf of met vrijwilligers kunnen, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in plaats van ingekochte dagbesteding.
- We zetten de start van collectieve daginvulling in 2026 in gang.
- We organiseerden de Stralend Leven-beurs voor 60-plussers
- We maakten MFC De Roef inhoudelijk en financieel gezond met een stevig bestuur.
- We ontwikkelden het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM) als laagdrempelig en voorliggend alternatief voor specialistische GGZ.
- We realiseerden het Leefstijlloket binnen St. Jansdal in samenwerking met ZorgDat.
- We ontwikkelden Luisterend Oor tot een zelfstandige en actieve vrijwilligersorganisatie, aanwezig op beide begraafplaatsen in Harderwijk.
- We breidden het Financieel Trefpunt uit met wekelijkse spreekuren en extra locaties voor ondersteuning op afspraak.
- We maakten ontmoetingsactiviteiten mogelijk in MFC's die structureel volledig bezet zijn.
- We stimuleerden wijk- en buurtverenigingen, met ruimte voor kleinschalige initiatieven.
- We vergrootten de bekendheid en het bereik van bestaanszekerheidsregelingen.
- We onderzochten en verbeterden het armoedebeleid, met gerichte maatregelen tegen energiearmoede.
- We namen energiebesparende maatregelen via een klusteam en de witgoedregeling om kosten voor inwoners te verlagen.
- We voerden samen met de GGD het project Stoppen met Roken uit en realiseerden rookvrije speelplaatsen.
- We borgden 'Nu Niet Zwanger' als doorlopend project van de GGD.
- We sloten aan bij het Schone Lucht Akkoord en voerden projecten uit gericht op bewustwording.
- We deden onderzoek naar het versterken van jongerenparticipatie.
- We gaven uitvoering aan GALA met programma's voor een gezond gewicht voor kinderen en volwassenen.
- We versterkten valpreventie en de aanpak van huiselijk geweld door de Meldcode beter bekend te maken en handelingsperspectief te bieden.
- We brachten zorg en veiligheid samen via de Stamtafel, met aandacht voor mensen met onbegrepen gedrag.
- We ondersteunden de doorontwikkeling van het Suïcide Preventie Centrum in afwachting van landelijk beleid en middelen.
- We gaven uitvoering aan inburgering.
- We verbeterden de uitvoering van de Wmo.
- We versterkten de maatschappelijke zorg met de opening van Woonpark Hierden en Jongeren Beschermd Wonen aan de Julianalaan in Ermelo.
- We openden Respijthuis Anne voor jongvolwassenen.

We doen het niet perfect, maar we blijven leren, luisteren en aanpakken. Omdat we geloven dat het altijd beter kan en dat Harderwijk en Hierden een thuis moeten zijn om te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Ook de komende vier jaar.

**“ WE ZIEN EEN
HARDERWIJK
WAAR MENSEN
ÉCHT SAMENLEVEN.**

Dromen voor de toekomst

In 2031 bestaat Harderwijk 800 jaar. Dat vieren we groots, en het is ook een kans om samen vooruit te kijken: hoe willen we leven in 2050? Wat hebben we nodig om gezond, verbonden en betaalbaar te blijven wonen?

We groeien door naar een gemeente met 60.000 Harderwijkers en Hierdenaren die gezonder en blijer zijn dan inwoners van andere gemeenten, doordat we hebben ingezet op gezondheid en ons niet hebben laten overvallen door ziekte.

We zien een Harderwijk waar mensen écht samenleven. Waar je elkaar kent bij de buurtbarbecue, of je nu oud of jong bent, rijk bent of krap zit, geboren Hierdenaar of nieuwe Harderwijker. Waar energie slim en zuinig gebruikt wordt, en wat we bouwen duurzaam en schoon is. Een stad waar afval geen afval meer is, maar grondstof.

We dromen hardop. Van een stad zonder de barrière van de A28. Waar groen over de snelweg heen groeit, de wijken elkaar weer zien, en je niet meer in een donker tunneltje hoeft te duiken tussen Drielanden en Stadsweiden. Van een spoor waar je niet meer hoeft te wachten voor slagbomen, maar waar het verkeer onderdoor stroomt en de trein gewoon vaker rijdt.

En misschien wel het mooiste: een stad waar de grens tussen school en wijkcentrum is verdwenen. Waar het schoolgebouw een wijkfunctie heeft, van ochtend tot avond. Waar je leert, sport, helpt en groeit. Onder één dak, midden in de wijk.

**HARDERWIJK ANDERS
DOET 'T**

HARDERWIJK
ANDERS

info@harderwijkanders.nl
www.harderwijkanders.nl